

Raadsvoorstel

Raadsvergadering
9 december 2025

Agendapunt

Nummer
25int05643

Onderwerp
Financiële eindejaarswijzigingen 2025

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel

Dit voorstel is beleidsarm en heeft tot doel onrechtmatigheden bij de controle van de jaarrekening 2025 te voorkomen en ervoor te zorgen dat de realisatie in lijn is met de budgetten. Dit doen we door het financieel actualiseren van de investeringen en het (meerjarige) begrotingsbeeld. Ook wordt een voorstel gedaan tot budgetoverheveling van 2025 naar 2026. Tot slot wordt de begroting geactualiseerd door een aantal programma overstijgende technische wijzigingen en het instellen van drie bestemmingsreserves.

1 Inleiding

Dit voorstel is technisch van aard. Het doel is om onrechtmatigheden bij de jaarrekeningcontrole 2025 zo goed mogelijk te voorkomen. Ook zorgt het ervoor dat het geld dat wordt uitgegeven past binnen de budgetten. Verder wordt het financiële plaatje voor de komende jaren bijgewerkt. Dit gebeurt aan de hand van vijf financiële onderdelen:

- Investeringen: er worden aanpassingen gedaan in de uitgaven vanwege een besluit over de spoorwegkruisingen Oonksweg en Bornebroeksestraat.
- Bijwerken van het budgetsaldo voor de komende jaren: het budgetsaldo wordt aangepast vanwege de septembercirculaire, uitgaven voor veiligheid en afschrijvingen.
- Overhevelen van budgetten van 2025 naar 2026. Door diverse redenen zijn een aantal budgetten in 2025 niet uitgegeven, omdat de uitvoering later plaatsvindt.
- Programma overstijgende technische wijzigingen: de realisatie sluit beter aan op de budgetten door een aantal administratief budgetneutrale, maar programma-overstijgende technische wijzigingen door te voeren, dan wel de budgetten toe te voegen in de daarvoor bestemde reserves.
- Instellen reserves: er wordt voorgesteld om in drie gevallen geen budget over te hevelen, maar reserves in te stellen voor meerjarige projecten. Dit zorgt voor verlaging van de administratieve lastendruk.

2 Beoogd resultaat

Met de financiële verwerking van dit voorstel is het meerjarige begrotingssaldo actueel en sluit het aan bij de meest recente circulaire van het Rijk. Daarnaast zorgt de verwerking van dit voorstel ervoor dat budget en realisatie van bepaalde onderwerpen beter op elkaar aansluiten waardoor er in de jaarstukken minder hoeft te worden verklaard en er minder begrotingsonrechtmatigheden zijn.

3 Argumenten

3.1 Wijzigen kredieten

Door de kredieten van de spoor kruisingen Bornebroeksestraat en Oonksweg te actualiseren conform besluitvorming aan te passen, met een budgetneutraal effect, sluit de administratie weer aan bij de planvorming en worden begrotingsonrechtmatigheden voorkomen.

3.2 Effecten begrotingssaldo

Om de begroting beter aan te laten sluiten bij de realisatie en ter voorkoming van begrotingsonrechtmatigheden zijn een aantal voor- en nadelen al gemeld. Daarnaast is het beeld geactualiseerd met de septembercirculaire.

3.3 Budgetoverheveling

Voordeel van de besluitvorming over budgetoverheveling in het lopende begrotingsjaar is dat de budgethouders direct inzicht hebben in de beschikbare budgetten van 2026 en daarom in een eerder stadium beslissingen kunnen nemen over de aanwending ervan, waardoor er geen onrechtmatige uitgaven worden gedaan.

3.4 Programma overstijgende technische wijzigingen

Deze administratieve mutaties sluit de begroting beter aan bij de realisatie. Hierdoor worden begrotingsonrechtmatigheden voorkomen en hoeft er minder te worden verklaard bij de jaarstukken 2025.

3.5 Voorziening afval

Door de middelen vanuit de bestemmingsreserve leges afvalstoffenheffing te storten in de hernoemde voorziening afval voldoen we weer aan het BBV en onze eigen spelregels. Deze wijziging is technisch van aard.

3.6 Instellen bestemmingsreserves

In drie gevallen is er incidenteel budget beschikbaar gesteld voor meerjarige projecten. Om administratieve lasten zoveel mogelijk te beperken en wellicht middelen over meer jaren te moeten overhevelen wordt voorgesteld voor deze projecten een bestemmingsreserve in te stellen. Hier kunnen de middelen uit gehaald worden wanneer deze middelen benodigd zijn.

4 Kanttekeningen

Bij andere besluitvorming kan onrechtmatigheid ontstaan bij de jaarstukken en raakt mogelijk daarmee het oordeel van het college en accountant op de jaarstukken 2025. Daarnaast kunnen met de overhevelingen en de aanvraag van budgetten de gemeentelijke taken zo optimaal mogelijk uitvoeren. Als dat niet verwerkt worden raakt dat ook de uitvoering van de gemeentelijke taken.

5 Kosten, baten en dekking

De wijzigingen onder punt 1 zijn budgetneutraal en hebben geen effect op de begroting. De wijzigingen onder punt 2 hebben effect op het begrotingssaldo en de programma's. De wijzigingen onder punt 3 t/m 5 hebben geen effect op het begrotingssaldo, ze hebben wel budgetneutraal effect op de baten, lasten, programma's en reserves.

5.1 Investeringsen

De volgende kredieten worden aangepast:

Actualisatie kredieten (* € 1.000)	Begrote lasten	Mutatie lasten	Last wordt	Begrote baten	Mutatie baten	Baat wordt	Eigen bijdrage
Reconstructie Oonksweg	18.700	-10.100	8.600	-14.600	10.100	-4.500	4.100
Bornerbroeksestraat fietsonderdoorgang	4.656	14.744	19.400	-3.456	-14.744	-18.200	1.200

Bovenstaande mutaties zijn naar aanleiding van het raadsvoorstel 25int04846 spoorkruisingen Oonksweg en Bornerbroeksestraat. De kapitaallasten van beide kredieten zijn verwerkt in de Begroting 2026. Bij de Halfjaarrapportage worden de wijzigingen in de kapitaallasten verwerkt. De effecten van deze wijziging zijn budgetneutraal. De overige consequenties van het raadsvoorstel, bijvoorbeeld hoe om te gaan met de aangekochte panden, worden op een later moment duidelijk.

5.2 Actualisatie van het (meerjarige) begrotingssaldo

De begroting 2025 en het meerjarige begrotingssaldo zijn geactualiseerd op de volgende componenten:

- Septembercirculaire gemeentefonds 2025: Over deze mutatie bent u geïnformeerd middels een raadsmemo. Daarin wijkt het jaar 2025 af. Dat heeft te maken met de taakmutaties.
- Afschrijving gemeentehuis: de afschrijvingen van het huidige gemeentehuis moeten aansluiten bij het gebruik van het pand. Hierdoor is in de jaarstukken 2024 een incidenteel voordeel gemeld. Dit leidt tot een incidenteel nadeel over heel 2025 en gedeeltelijk over 2026.
- Bij de halfjaarrapportage 2025 zijn de baten leges omgevingsvergunningen opgehoogd. Er worden dit jaar minder leges ontvangen dan begroot doordat verschillende grote projecten zijn doorgeschoven naar 2026. We stellen daarom voor om de baten te verlagen met € 292.000.
- Inkomensoverdracht Veiligheidsregio Twente: vanuit de veiligheidsregio hebben we een bedrag ontvangen vanwege het positieve resultaat over 2024 en een restitutie van de regeling voor vervroegde uittreding.

Deze mutaties leiden tot het volgende effect:

Effect op begrotingssaldo (* € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	MJR 2027	MJR 2028	MJR 2029
Begrotingssaldo	0	1.015 V	1.113 V	415 V	1.248 V
Septemercirculaire	1.447 V	96 N	113 N	220 N	304 N
Structurele effecten	1.447 V	919 V	1.000 V	195 V	944 V
Afschrijving gemeentehuis	317 N	79 N			
Omgevingsvergunningen	292 N				
Inkomensoverdracht VRT	92 V				
Incidentele effecten	517 N	79 N	0	0	0
Totaal begrotingssaldo na wijzigingen	930 V	840 V	1.000 V	195 V	944 V

5.3 Budgetoverheveling

De volgende budgetten worden overgeheveld van 2025 naar 2026. Dit gebeurt middels een verlaging van de budgetten en storting in de reserve budgetoverheveling in 2025. De bedragen worden in 2026 onttrokken aan de reserve en aan de budgetten toegevoegd.

1. Pilot Kind en gezin: dit betreft een pilot vanuit de hervormingsagenda en wordt uitgevoerd in 2026.
2. Tijdelijke situatie 't Wooldrik: de tijdelijke kosten 't Wooldrik betreffen kosten voor de bouw van sportcentrum Borne. Deze zijn als exploitatielast begroot omdat ze niet direct met de totstandkoming van het pand betrekking hebben. Het zijn kosten voor de huur van de blaashal, herstelkosten van het veld, schoonmaakkosten en dergelijke. Het totaal aan kosten van € 1.188.000 is begroot op 1 jaarschijf. Jaarlijks wordt het niet gerealiseerde deel overgeheveld.
3. ICT: de samenwerking met gemeente Hengelo op het gebied van ICT brengt kosten met zich mee. De eenmalige migratiekosten bestaan onder andere uit kosten voor inhaal afschrijving op devices, eenmalige kosten door gemeente Hengelo en de mogelijke ontvlechtingskosten van gemeente Enschede. Daarnaast was er in 2025 onvoldoende capaciteit beschikbaar om tijd te besteden aan ontwikkel- en innovatieprojecten naast alle lopende projecten. Daarom wordt voorgesteld deze budgetten over te hevelen naar 2026.
4. Tijdelijke personeelsbudgetten: in een aantal gevallen zijn er middelen incidenteel ingezet vanwege ziekte, piekwerkzaamheden of projecten. Het gaat hierbij om werkzaamheden die nog plaats moeten vinden. Hierdoor wordt voorgesteld een bedrag van € 275.000 over te hevelen.

5. Taakmutaties gemeentefonds: er zijn de afgelopen tijd middelen binnengekomen via de taakmutaties waarop al bestaand beleid gevoerd wordt. Voorgesteld wordt om de volgende middelen over te hevelen naar 2026 en, met uitzondering van de post bibliotheekwerk die op de stelpost taakmutaties blijft, direct binnen het programma Inclusieve Samenleving te laten landen:

Overige technische wijzigingen	Circulaire	Budget (* € 1.000)
Bibliotheekwerk	Septembercirculaire 2024	100
Problematische schulden	Meicirculaire 2025	33
Participatiewet	Septembercirculaire 2025	32
Spreadingswet	Septembercirculaire 2025	33
Totaal		198

Dit leidt tot het volgende totaaloverzicht van budgetoverhevelingen van 2025 naar 2026:

Tabel budgetoverheveling	Budget (* € 1.000)
Pilot kind en gezin	81
Tijdelijke situatie 't Wooldrik	335
Totaal programma inclusieve samenleving	416
ICT kosten	199
Tijdelijke personeelsbudgetten	275
Totaal programma bestuur en samenleving	474
Stelpost taakmutaties	198
Totaal taakmutaties	198
Totaal	1.088

5.4 Programma overstijgende technische wijzigingen

De volgende wijzigingen zijn budgetneutraal en technisch van aard en programma overstijgend:

1. *Grondexploitaties*

De grondexploitaties van 2025 nemen qua lasten af met in totaal € 3.492.000. We nemen deze posten conform regelgeving budgetneutraal op door een correctie op de baten. Het gaat hierbij niet om voordelen, maar om uitgestelde werkzaamheden, doordat plannings te optimistisch waren, vanwege een beroep tegen het bestemmingsplan bij de uitbreiding van Hertme en vertragingen in de kaveluitgifte. Het gaat om de volgende grondexploitaties of ruimtelijke projecten:

MPG	Mutatie (* € 1.000)
De Veste (2c)	-419
Eschwonon-De Maten I	25
Eschwonon-De Maten II	-1.500
Park Oud Borne (3c)	-84
De Horsten 3d	-780
Fase 4 Bornsche Maten	-190
Wijkerslocatie Olde Engberink	-160
Uitbreiding Hertme	-167
De Veldkamp	-217
Totaal	-3.492

2. *Energielasten*

We zien dat de prijs voor energie het afgelopen jaar hoger is geworden. Daarom stellen we de voor de begroting hierop aan te passen en deze kosten te dekken uit de nog beschikbare stelpost prijscompensatie. Het bedrag van deze budgetneutrale mutatie is € 170.000.

3. *Reserve afval naar voorziening afval*

In het kader van de accountantscontrole is het noodzakelijk dat de reserve leges afvalstoffenheffing wordt omgezet naar een voorziening. Daarom worden de reservemiddelen eerst naar de exploitatie geboekt en daarna in de hernoemde voorziening afval gestort. De reserve kan daarna opgeheven worden. Het huidige saldo van de reserve leges afvalstoffenheffing € 578.000, in 2026 loopt dit conform begroting terug naar € 479.000

4. *Subsidies*

Met betrekking tot de subsidie Nationaal Isolatieprogramma (NIP) worden zowel de baten als lasten met € 730.000 verhoogd doordat er meer subsidies worden verwacht omdat er meer aanvragen zijn gedaan.

Met betrekking tot de subsidie voor bodemsaneringen worden zowel de baten als de lasten afgeraamd met € 540.000. De subsidie valt lager uit omdat er minder saneringen kunnen worden uitgevoerd.

Hieronder in de tabel staan de overige technische wijzigingen:

Overige technische wijzigingen	Bedrag baten en lasten (* € 1.000)
Energielasten	170
Reserve naar voorziening afval	578
Subsidie NIP	730
Subsidie bodemsanering	-540
Totaal	1.478

5.5 Instellen reserves

Voor onderstaande drie onderwerpen geldt dat er incidenteel budget beschikbaar gesteld is voor meerjarige projecten. Om administratieve lasten zoveel mogelijk te beperken en wellicht middelen over meer jaren te moeten overhevelen wordt voorgesteld voor deze projecten een bestemmingsreserve in te stellen. Hier kunnen de middelen uit gehaald worden wanneer deze middelen benodigd zijn.

Instellen bestemmingsreserve: Herontwikkeling N743/N744

Programma: wonen en leven.

Onderwerp: herontwikkeling N743/N744

Bedrag storting: € 464.000.

Toelichting: Na de realisatie van de Vloedbeltverbinding zullen de percelen van de N743 en N744 aan de gemeente Borne worden overgedragen. De verwachting is dat de Vloedbeltverbinding in 2031 gereed is in plaats de eerder beoogde 2028. Planvorming en bijbehorende onderzoeken naar kabels, leidingen, grond en milieukundige aspecten is een meerjarig traject. In 2024 is incidenteel budget van € 67.500 overgeheveld naar 2025, hiervan is slecht een klein deel uitgegeven vanwege de veranderde planning. Voorgesteld wordt om het gehele budget van € 464.000 te storten in de reserve zodat de plannen in de toekomst uitgevoerd kunnen worden.

Instellen bestemmingsreserve: Wet Open Overheid (WOO)

Programma: bestuur en samenleving.

Onderwerp: Wet Open Overheid.

Bedrag storting: € 120.000.

Toelichting: In 2024 is een incidenteel budget van € 120.000 voor de WOO overgeheveld van 2024 naar 2025. Er is in 2025 onvoldoende capaciteit beschikbaar om het plan dat ligt uit te kunnen voeren. Omdat het een plan over meerdere jaren betreft wordt voorgesteld hiervoor een bestemmingsreserve in te stellen in plaats van het budget over te hevelen.

Instellen bestemmingsreserve omgevingswet

Programma: Wonen en leven.

Onderwerp: Omgevingswet.

Bedrag storting: € 220.000.

Omgevingswet: De afhechting van de implementatie van de Omgevingswet loopt de komende jaren door. De ontwikkelopgave rondom de Omgevingswet betreft een forse, complexe en meerjarige ontwikkeling. Immers, het opstellen van de benodigde producten, waaronder het (verder) bouwen aan een beleidshuis conform de Omgevingswet, en het opzetten en werken conform de processen conform de Omgevingswet is voor elke gemeente een leer-/ontwikkeltraject. Omwille van deze reden wordt voorgesteld een bestemmingsreserve te creëren en de incidentele middelen die in 2025 niet zijn benut van € 220.000. Op deze manier kunnen de middelen onttrokken worden wanneer ze benodigd zijn.

6 Vervolg na besluitvorming

Na besluitvorming worden de wijzigingen verwerkt in de begroting.

Voorstel

1. De kredieten te wijzigingen conform onderdeel 5.1 van het raadsvoorstel;
2. De effecten op het begrotingssaldo vast te stellen en voor 2025 en 2026 te storten in of te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling conform onderdeel 5.2 van het raadsvoorstel;
3. De budgetten in 2025 met € 1.105.000 te verlagen en deze middelen via de bestemmingsreserve budgetoverheveling over te hevelen naar de begroting 2026 conform onderdeel 5.3 van het raadsvoorstel;
4. De programma overstijgende technische wijzigingen conform onderdeel 5.4 van het raadsvoorstel vast te stellen.
5. De voorziening reiniging te hernoemen naar voorziening afval en het saldo van de reserve leges afvalstoffenheffing te storten in de hernoemde voorziening en daarna de reserve leges afvalstoffenheffing op te heffen;
6. Drie bestemmingsreserves in te stellen conform onderdeel 5.5 van het raadsvoorstel.

Bijlage(n)

25int05644 raadsbesluit

Borne, 4 november 2025

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris, de burgemeester,

J. Meijerink

drs. J.H.R. Pierik